

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ağustos 2010 • No:29

Milyonlar Aç, Milyonlar İşsiz!

İşte Kapitalist Düzeniniz!

Nasıl bir dünyada yaşıyoruz işçi kardeşler? Üzerinde yaşadığımız dünyada kahrolası kapitalist düzen egemen.

Ne demek kapitalizm?

Tüm zenginliği işçilerin ürettiği, ama patronların el koyduğu, haksız, adaletsiz ve sömürücü bir sistem kapitalizm!

İnsanın ihtiyaçlarının dikkate alınmadığı, her şeyin alınıp satılmak üzere, kâr etmek için üretildiği, insanlar arasındaki ilişkinin çıkarlara göre belirlendiği bir sistem kapitalizm!

Yüz milyonlarca insanın aç kaldığı, on milyonlarca insanın tedavisi mümkün hastalıklardan öldüğü, ama bir avuç asalağın sefahat içinde yaşadığı bir sistem kapita-

lizm!

Koca Afrika kıtasını besleyecek, açlığın kökünü kazıyacak kadar paranın, yani her sene toplam 1,5 trilyon doların silaha harcadığı, çıkartılan paylaşım savaşlarında milyonlarca insanın katledildiği bir sistem kapitalizm!

Kardeşler, bu sistem mantıklı olabilir mi, bu sistem tüm insanların gerçek ihtiyaçlarına cevap verebilir mi?

Peki, bu sistemin devam etmesini kim ister?

Patronlar sınıfı, yani hiçbir şey üretmeyen ama toplumun sırtından geçinen bir avuç asalak sınıfı...

Bu sömürücü sistemde bankalar, fabrikalar, maden ocakları, tanklar, tüfekler, gazeteler, televizyonlar, uçsuz bucaksız topraklar, dünyadaki tüm zenginlikler patronlar sınıfının elinde.

devamı arka sayfada

Ama üreten sınıfın, yani işçi sınıfının elinde ise hiçbir şey yok!

Böyle bir dünya adil olabilir mi?

Kan ter içinde gece gündüz çalışan ve üreten biziz, ama sefasını süren patronlar. Bize sadece açlık ve yoksulluk düşer. Makineleri kullanan, iş kazalarında ölen ve sakatlanan biziz, ama fabrikalar patronların!

Patronlar sınıfı dünyayı biz işçiler için tam bir cehennem çevirmiş durumda. Patronların serveti her geçen gün daha da büyüyor, bize ise bakın ne düşüyor:

Siz bu yazıyı okuyup bitirinceye kadar dünyada binlerce kişi açlıktan ölmüş olacak. Çünkü sadece bir günde 24 bin insan açlıktan ölüyor. 24 bin kadın, erkek ve çocuk kursaklarına bir lokma girmedikleri için göçüp gidiyorlar bu dünyadan.

Dünyada her 3 saniyede bir çocuk ölüyor. Bir yılda ise 11 milyon çocuk ya hastalıktan ya da açlıktan yaşamını yitiriyor.

1 milyar insan her gün aç yatıyor. 2 milyar insan günde sadece 2 dolarla geçiniyor. Dünya nüfusunun yarısına yakını, yani 3 milyar insan yeterli beslenemiyor.

Bu ölenler hangi sınıfın insanları?

Siz hiç açlıktan ölen, yoksulluk içinde kıvranan, hastalandığında parasızlıktan ötürü ilaç alamayan bir patron gördünüz mü?

Bu aşçılık kapitalist sistemin varlığını sürdürmesini biz işçiler neden isteyelim! Bu sistem bizi "köle" gibi kullanıyor. Eskiden köleler ücret almazlardı, tüm zenginliği üretirler ve sahipleri de onların karınlarını doyururlardı. Şimdi böyle değil, biz işçiler ücret alıyoruz, yani ücretli köleyiz.

Ücretli köle!

Ama ücret almamız bir şey değiştirmiyor. Hatta karnımızı bile doyuramıyoruz. Ömrümüzü patronlar için çalışmakla, işsiz ve aç kalma korkusuyla tüketiyoruz. İşsizlik biz işçiler için ateşten gömlek! Bu ateşten gömlek her an sırtımızda... Kapitalist düzenden kaynaklı yaşanan kriz ise işsizliği iyiden iyiye büyüttü.

Türkiye'de milyonlarca işsiz var.

Patronlar dışarıdaki işsiz kardeşlerimizi bir tehdit olarak kullanıyorlar. Daha çok çalışmamızı, uzun çalışma saatlerine itiraz etmememizi, düşük ücretlere razı olma-

mızı buyuruyorlar. İşsizlik kamçısını başımızın üzerinde asılı tutuyorlar. Ama beri taraftan da, utanmadan "özgürsünüz" diyorlar, "ister çalışın ister çalışmayın" diyorlar.

Böyle bir düzende işçiler özgür olabilirler mi?

Şu hale bir bakın! Kapitalist sömürücüler sınıfı, yani patronlar dünyamızı ne hale getirmişler.

Bir tarafta bolluk; öte tarafta yokluk, açlık, işsizlik, hastalık, savaş, yıkım ve ölüm! Umutsuz, karamsar, psikolojisi bozulan insanlar, cinnet geçirenler, insanlığından çıkanlar, yani çürüyen bir toplum...

İşte kapitalizm!

Tüm bunları yaratan kapitalizmdir. Çünkü kapitalizm eşitsizlik ve sömürü üzerine kurulmuştur.

İnsanlığın baş belası bu sisteme dur demeyecek miyiz?

Eğer işçiler olarak örgütlenmezsek, bu mantıksız sistem insanlığı daha da içinden çıkılmaz bir yere sürükleyecek. İşsizlik, açlık, yoksulluk, hastalık daha da artacak, toplum iyice çürüyecek, savaşlar yeni yıkımlar yaratmaya devam edecek!

Kurtuluş örgütlü mücadele vermektendir!

Örgütlenip mücadele verirsek, tüm bu kötülükleri ortadan kaldırarak yeni bir dünya kurabiliriz. İşçi sınıfının insanı sömürmediği, açlık, yoksulluk ve işsizliğin olmadığı, savaşların son bulduğu, tüm insanların manevi yönlerini geliştirmeye zaman bulabilecekleri, herkesin bolluk içinde yaşayabileceği bir toplumun öncülüğünü yapacaktır.

Böyle bir toplum hayal mi?

Evet, örgütlenip mücadele etmediğimiz müddetçe böyle bir toplum hayal!

Ancak örgütlenip mücadele edersek bu hayali gerçeğe dönüştürebiliriz!

Seçim bizim!

Acil Taleplerimiz İçin Mücadeleye!

- İşten atmalar durdurulsun, iş saatleri düşürülsün, herkese iş!
- Ücretsiz izinler ücretli izinlere çevrilsin!
- Herkese iş güvencesi sağlansın!
- Sendikasız çalıştırmaya son!
- Asgari ücret vergi dışı bırakılsın, vergiler patronlardan kesilsin!
- İşçilerin kredi kartı, elektrik, su ve doğalgaz borçları silinsin!
- Elektriğe, gaza ve suya zamlar durdurulsun, yapılan zamlar geri alsın!
- Gıda fiyatları ucuzlatılsın!
- Ev kiralari dondurulsun!
- Emekçilere parasız sağlık, eğitim, konut ve ulaşım!
- Patronların muhasebe defterleri işçilere açılsın! Üretimde işçi denetimi!
- Kriz gerekçesiyle kapatılan veya tensikata uğrayan fabrikalar işçilerin yönetimine!
- İşsizlik sigortası fonu işçi yönetimine!
- İşsizlik sigortası ödeneği iş buluncaya kadar ödensin!

Deri-İş Kongresi ve Mücadeleci İşçilere Düşen Görevler

■ Tuzla'dan bir grup deri işçisi

Deri işçilerinin çalışma koşulları oldukça ağırdır. Kimyasal maddelerin kullanılması ve ham derinin kokusu deri işçileri için dayanılmaz bir ortam yaratmaktadır. Ağır çalışma koşullarına maruz kalan deri işçileri, iş kazaları geçirmekte ve çok sık meslek hastalığına yakalanmaktadırlar. Buna karşın patronlar işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirleri almıyorlar.

Deri işçilerinin geçmiş dönemde önemli mücadeleleri olmuştur. Fakat bugün deri işçileri yeterince örgütlü olmadıkları için patronların saldırılarına cevap veremiyorlar. Patronlar işçileri yapay bir şekilde ayırmış ve bölmüş durumda. Parça başı çalışma ve götürü usulü ile çalışmayı örnek verebiliriz. Bu şekilde çalışan işçiler bir bilinç çarpılmasına uğruyor ve biraz daha fazla para kazanabilmek için korkunç bir yarışa sürükleniyorlar. Yemek ve dinlenme molasında bile çalışıyorlar. Böylece iki işçinin yapacağı işi patron bu şekilde bir işçiye yaptırmış oluyor. Bu durum parça başı çalışan işçiler ile diğer işçiler arasında bir rekabet ortamı oluşturuyor. Bu bölünme ve yanılısama onları mücadele etmekten de uzak tutuyor.

Diğer sektörlerde olduğu gibi taşeronluk sistemi deri sektöründe de yaygın. Taşeronluk sisteminin bir parçası da geçici statüde işçi çalıştırılmasıdır. Her sene 5-6 ay çalıştırılmak üzere işçiler işe alınmakta ve sigortaları yapılmamaktadır. Böylece patronlar sigorta primlerini cebe indirmekte ve tazminat yükünden kurtulmaktalar. İşe alınan işçiler ise özellikle taşeron patronlarının akrabalarından seçiliyor. İş bulan işçiler akrabaları patronlara minnettarlık duyarken, patronlar da bu durumu işçileri daha fazla sömürmek için kullanıyorlar. Ayrıca bu durum işçilerin örgütlülüğünü parçalamak amacıyla da kullanılıyor.

Patronlar deri sektöründe de sendikasılaştırma operasyonlarına devam ediyorlar. Eskiden Kamu İktisadi Teşekkülleri (KİT) bünyesindeki deri işyerlerinde Deri-İş örgütlüydü, ama özelleştirmeler sonucunda buralardan tasfiye oldu. Sendika bürokratları için KİT'ler daima güvenceli bir limandı, bu nedenle özel sektörde kapsamlı bir örgütlenme çalışmasına burun kıvırıyorlardı. Çoktandır özel sektörde de yoğun bir tasfiye yaşanıyor. Tuzla havzasında birçok işyeri çeşitli bahanelerle sendikasılaştırılmış ve sendikacılar bu saldırılara gerektiği şekilde cevap vermemiş, bir mücadele örgütlenmemişlerdir. İşte bu ortamda, deri işçilerinin sorunlarının yoğunlaştığı, sendikasılaştırma saldırısının sürdüğü bir süreçte 24-25 Temmuz tarihlerinde Deri-İş kongresine gidildi. Biz genç deri işçileri aşağıdaki görüşlerimizi kongrede dile getirdik ve burada diğer işçi kardeşlerimizle de paylaşmak istiyoruz.

Sağlık Haktır

Arkadaşlarımızdan birisi yaptığı konuşmada, gençler arasında işsizliğin arttığına, taşeronlaştırmanın yaygınlaştığına dikkat çekti. Sendikaların taşeron işçileri örgütlemek üzere harekete geçmesi gerektiğini ifade etti. Deri işçilerinin koşullarının ağırlaştığını, sağlık sorunlarının büyüdüğünü vurguladığı konuşmasında, genç deri işçilerinin mücadelede öne çıkması ve ellerini taşın altına koymaları gerektiğini önemle vurguladı. Bu noktada ağabey dedikleri deneyimli deri işçilerinin de kendilerine deneyimlerini aktarmalarının ve böylece mücadelede önlerini açmalarının büyük bir ihtiyaç olduğunu sözlerine ekledi.

Bir başka arkadaşımız ise, amaçlarının deri işçileri arasında sendikal mücadeleyi yaygınlaştırmak ve ilerletmek olduğunu söyledi. Sendikal işyerlerinde patronların baskılarına karşı mücadele vermeyen, saldırılara dur demeyen işçilerin ve sendikaların, sendikasız işyerlerine sendikayı ve mücadeleyi taşıyamayacağını dile getirdi. Doğruyu söylemenin, yanlış eleştirimin sınıf bilinçli işçilerin görevi olduğunu ifade eden işçi arkadaşımız, sendikasız yerlerde örgütlenmenin artması için, sendikaların mevcut işyerlerinde görevlerini layıkıyla yerine getirmesi ve mücadeleciler sınıf sendikacılığı anlayışının egemen kılınması gerektiği üzerinde durdu. Sendikaların mücadele gücünün artmasıyla işçilerin kazanımlarının artacağını, işçilerin kazanımının artmasıyla sendikasız işçilerin sendikaya karşı önyargılarının kırılacağını, sendikal olma mücadelesinin önünde yürüyeceklerini dile getirdi. İşçiler olarak sendikalarına sahip çıkmaları ve denetlemeleri gerektiğinin altını çizen işçi arkadaşımız, Deri-İş'in Kazlıçeşme ve Tuzla'daki mücadelelerine vurgu yaptı.

Sınıf bilinçli genç işçiler gerek fabrikalarında gerekse sendikalarında sorumluluk almalıdırlar. Deri işçilerinin ağır çalışma koşullarına, patronların sendikasılaştırma saldırılarına, taşeronluk sistemine ve işçileri yapay bir şekilde bölen uygulamalara dur demek için her düzeyde örgütlenelim. İşyerlerinde taban örgütlülüğümüzü güçlendirelim. İşyerlerinde işyeri temsilcilerimizi ve sendika yöneticilerimizi denetlemeli ve sendikalarımıza sahip çıkmalıyız. Sendikasız işçileri de örgütlemeyi hedefleyecek şekilde, militan sınıf sendikacılığı anlayışıyla mücadeleyi büyütelim! ■

Çel-Mer İşçileri Direniş Sürecini Anlatıyor

İşten atılan, fabrika önünde direnişe geçen ve daha sonra da fabrikayı işgal ederek sendikayı patrona kabul ettiren Çel-Mer işçileriyle fabrika işgali öncesinde bir söyleşi yaptık. Çel-Mer işçileri işten atılmalara dur demek ve sendikayı işyerine sokmak için kararlı bir mücadele yürüttüler. İşçilerin direnişi kazanımla sonuçlandı. Fabrika işgali öncesinde yaptığımız söyleşi, işçilerin nasıl bir mücadele yürüttüğüne de ışık tutuyor. Kısaltarak yayınladığımız bu söyleşinin uzun halini www.uidder.org adlı sitemizden okuyabilirsiniz.

UID-DER: Çel-Mer'de işçiler neden sendikalaşıyor?

Fatih Duyuş: Fabrikada çalışma koşulları ağırdı. İşçiye hak edilen değer verilmiyordu. İstenilen maaş verilmiyordu. Mesai oranları düşüktü. 370 TL maaş ile fabrikaya giriş yaptım. 20, 30, 40 liralık zamlarla 5 buçuk yılın sonunda maaşım 760 lira oldu. Kriz bahane edilerek 2 yıldır zam yapılmıyor. Sağlık açısından çalışma koşullarımız ağırdı. Bir bakımcı kötü çalışma koşulları yüzünden bağırsak kanserine yakalanıp öldü. Buna rağmen kimsenin aklında sendikalaşma düşüncesi yoktu. Bu süreç kendi kendini tetikledi. İstedığımız zammı alamamak, koşulların kötü olması, patronların kimi insanları kayırması... Bu süreç böyle başladı. Artık herkes anladı ki bir yerde buluşmamız gerek. Bir anda herkes hadi bu yola (sendikalaşma) gidelim dedi. Belli kişilerin haricinde kimse "hayır" demedi.

Murat Dalkılıç: Arkadaşlar geldi ve bana "sendikaya üye olup birlik olalım, hakkımızı yedirmeyelim, ezmesinler bizi, biz de insan gibi yaşayalım" dediler. Ben böylece sendikaya üye oldum. Sendikaya üye olmamız üzerinden 3 ay geçti ama başlangıçta kimse kimseye güvenmiyordu. 3 kişi bir araya gelip konuştuk, sonra 4 olduk, 5 olduk. Derken yavaş yavaş bir araya geldik.

UID-DER: Önceden yaptığınız bir hazırlık var mıydı?

Baykal Özcan: İşçi arkadaşlarımıza birebir markaj yapıldı. Herkesin samimi olduğu arkadaşları vardı, onlar birbirlerini ikna ettiler. Ufaktan ufaktan başlayıp yeni arkadaşların işin içine girmesiyle hem içerde hem dışarıda bu işi

yürüttük.

UID-DER: Bir direniş komiteniz var mı, sizce direniş komitesinin önemi nedir?

Fatih Duyuş: Atılan arkadaşlarımız içerisinde 4-5 kişilik komite oluşturduk. Bu komite yemek işleri olsun, içeriyle ilişkiler olsun, sendikayla, basın ile gerektiğinde, polis müdahalesi olduğunda ne yapacağımızı belirliyor. Aynı şekilde 5-6 kişilik bir komitemiz de fabrikada var. Arkadaşlarla kendi aramızda, bu işleri yürütecek kişileri genel anlamda belirledik. İçerideki komitemiz bizlere sürekli bilgi vererek, içerideki durumlarla ilgili bizi haberdar ediyor.

UID-DER: Direniş fonunuz var mı?

Fatih Duyuş: İşçilerin maddi gücü bir yere kadar dayanır. Ondandır bitiyor. Birbirimize destek olmamız lazım. Şu anda bir direniş fonumuz yok. Mesela el bildirileri dağıttık. Herkes beş, on, elinde olanı esirgemiyor. Mesela Taksim'de eyleme gittiğimizde de herkes cebindeki parasını verdi. Şu anda bir direniş fonumuz yok, ama ilerleyen süreçte fon oluşturmayı düşünüyoruz. Olması gerekiyor.

Murat Dalkılıç: Çok faydalı olacağını düşünüyorum. Hepimiz bir işçiyiz. Herkes evine ekmek götürüyor. Hepimizin direnci bir yere kadar. Ondandır kira geliyor, elektrik, su var, çocuk var. Bunların hepsi maddiyat...

UID-DER: Mücadelenin, sendikalaşma ve direnişin sizlere katkısı ne oldu?

Kadir Akın: Bu direniş boyunca arkadaşların desteği çok iyi. Bana ön ayak oldular. İşten atıldığımızda ne yapmam gerektiğini öğrendim.

Baykal Özcan: İlk olarak sendika bilmediğimiz bir kelimeydi. Bunun içeriğini öğrendik, bilgilendik. İşten çıkarıldık, burada arkadaşların direnci sağlam, nasıl direneceğimizi öğrendik. Gazeteci arkadaşlar olsun, diğer kitle örgütleri olsun geldiler ve ne yapacağımızı söylediler, yol gösterdiler. Biz bu yola çıkarken sadece sendikamız var sanıyorduk, baktık ki iş öyle değil. Herkes arkamızdaymış. Bu emeği bilenler, bu işi bilenler bize yardımcı oluyor. Eskiden bir yürüyüş olduğunda, bize zarar gelir diye oradan ayrılıyorduk. Şimdi neden yürüyorlar diye soruyoruz. Örgütlenmeyi öğrendik. İnşallah daha iyi olacak.

Fatih Duyuş: Sendikanın ne olduğunu çok kabaca biliyordum. İçine girdikten sonra tek başına hiçbir şeye varılamayacağını, her şeyin örgütlenmeden geçtiğini öğrenmiş oldum. Bu mücadelenin sosyal olsun, arkadaşlık ortamı olsun çok getirileri oldu bana. Daha da getirileri olacağına eminim. Bir sonuca varılacaksa bunun örgütlenmeden geçtiğini anladım.

UID-DER: Sizce sınıf dayanışmasının önemi nedir?

Murat Dalkılıç: Diğer yerden gelen, fabrika önünden geçen servisler bizleri görüyor. Biz direniş sonunda içeri girdiğimizde bu diğer fabrikalara da örnek olacaktır. Meselâ şurada bir Özgün Kablo var, hemen fabrika girişinde. İşçiler oradan bize bakıyorlar, ne yapacağız diye. Biz içeri girdiğimizde, onlar da diyecekler ki “biz de sendikayı fabrikaya getirelim”. Bizim mücadelemiz örnek olacaktır.

Kadir Akın: İşçi tek başına hiçbir şey yapamaz. Hakkımızı almak için yumruk haline gelmeliyiz. Daha güçlü olmalıyız. İşçiler yardımlaşmalıdır.

UID-DER: Buradan sınıf kardeşlerinize bir mesajınız var mı?

Fatih Duyuş: Öncelikle herkesin örgütlenmesini tavsi-

ye ediyorum. Bir kişi ile hiçbir şeyin olmayacağını, topluca hareket edilmesini, birlik beraberlik olmamız gerektiğini söylemek istiyorum.

Baykal Özcan: Eskiden şahsi olarak hakkımı arıyordum, şimdi toplu olarak hakkımızı arıyoruz. Tek aradığım zaman ben hakkımı alamıyordum, şimdi örgütlü bir yapı içinde olduğum için hakkımı arıyorum ve almaya çalışıyorum. İyi biliyorum ki hakkımızı alacağız da.

Kadir Akın: Her insanın sendikalı olmasını ve hakkına sahip çıkmasını istiyorum. Bütün işçiler bir olsun. Hakkını korusun. Birlik olduğumuzda zorlukların üstesinden gelir ve hakkımızı alırız. İşten çıkarılacağım diye sendikadan korkmayınlar. Sendikalı olduğunuzda herkes size destek verir ve hakkınızı alırsınız. Samka, Bosal-Mimaysan, Tersane, UPS işçilerinin destekleri bizlere moral verdi. ■

İşten Atılan Brillant İşçilerinden Çağrı

İşten atılan, ama patronun saldırılarına boyun eğmeyen, hakkını arayan ve işçi kardeşlerini işte atmalara karşı ve diğer hakları için mücadeleye çağıran Brillant işçilerinin gönderdikleri mektubu olduğu gibi yayınlıyoruz.

Brillant işçileri! Arkadaşlar!

Her geçen gün biz Brillant işçilerinin çalışma koşulları ağırlaşmakta, üç kuruş olan ücretlerimiz geç verilmekte, fazla mesailer aylarca ödenmemekte. İşyeri yönetiminin keyfi davranışları nedeniyle her gün onlarca işçi arkadaşımız işi bırakıp gitmekte ya da işveren tarafından işten atılmakta. Tazminat vermemek için eski işçiler üzerinde baskın uygulanmakta, işçileri biktirmek için bölümleri değiştirilmekte.

Yaşanan ekonomik krizle zaten zor koşullarda yaşayan biz işçilerin, bu keyfi baskılar yüzünden hayatımız daha da çıkmaza sürüklenmektedir. Neredeyse bütün sosyal haklarımız birer birer elimizden alınmaktadır. İkramiyelerimiz elimizden alındı, primlerimiz elimizden alındı, bayram avanslarına son verildi, bayramlarda verilen erzaklar artık verilmiyor, fazla mesailerimiz hem kesintiye uğruyor hem de geç veriliyor, gece vardiyalarında yıpranma payımız verilmiyor. Yemeklerimizin kalitesi her gün daha da düştüğü için yenilemez hale geldi. Sigara odalarının olmaması yüzünden arkadaşlarımız bok kokusunun içinde tuvaletlerde sigara içmek zorunda kalıyor.

Biz bu koşulları yaşarken Baydemirler her yıl katlanarak büyüyor, o büyüdükçe biz işçilerin gelirleri de alabildiğine küçülüyor. Baydemirler her sene yeni mağazalar, yeni işyerleri açarken biz işçiler açlık sınırının altında yaşıyoruz. Tüm bu haksızlıklar yetmezmiş gibi şimdi de toplu işten çıkarmaların yolu hazırlanıyor. Sesi çıkan, haksızlıklara boyun eğmeyen, mücadeleciler işçiler tek tek işten atılıyor. Sırtımızdan trilyonlarca para kazanan Baydemirler grubu şimdi de işçileri kapının önüne koymanın hesabını yapmaktadır. Baydemirler grubu biz işçilerin geleceğine göz dikmiş durumda ve bize şunu dayatıyor: Para isteme, zam isteme, izin isteme, avans isteme, ne dersem evet de!

Oysa şunu biliyoruz ki biz işçiler emeğimize, alın terimize, onurumuza sahip çıkmak zorundayız. Aksi takdirde ömrümüz birkaç kişinin iki dudağı arasında olacaktır. Peki,

tüm bunlara karşı boyun eğmemek için ne yapmalıyız? Biz işçiler hem içeride hem dışarıda ortak hareket ederek kazanabiliriz. Biz işçiler haklarımızı korumak ve daha da geliştirmek için tek yumruk olmalı, işten çıkarılan ve çıkarılacak olan işçi kardeşlerimize sahip çıkmalıyız. Bugün birimizin başına gelenin yarın hepimizin başına geleceğini unutmamalıyız. Bizler haksız yere işten çıkarıldık. Yarın sıranın kimde olacağı belli değil. İşten atmalara karşı ortak bir mücadele sergilemediğimiz sürece bu çıkışların önüne tek başımıza geçemeyeceğiz, tazminatsız çıkışlara engel olamayacağız.

Patronun ve işyeri yönetiminin tüm baskıları karşısında birlik olmalı ve mücadele etmeliyiz! Hepimizin haklarını savunduğu için işten atılan arkadaşlarımıza sahip çıkalım, onların geri alınması için onlarla dayanışma içinde olalım, fabrika içinde elimizden gelen her şeyi yapalım! Yeni işten atılmalara ancak böyle karşı durabiliriz!

• **Atılan işçiler geri alınsın!**

• **Yeni işten atmalar yaşanmasın!**

• **Ücretlerimiz ve fazla mesailer derhal ödensin!**

Hakkını arayan Brillant işçileri

Bir UPS İşçisinden Mektup

■ Bir UPS işçisi

Merhaba arkadaşlar. Direnişimizin 100. gününü geride bıraktık. Direnişimizin 100. gününde yaptığımız dayanışma şenliği oldukça anlamlıydı ve bu şenlik bize moral verdi, bizi güçlendirdi. Mücadelemiz devam edecek. 100 günden fazladır Mahmutbey'de, Kurtköy'de, İzmir'de ve Ankara'da toplam 142 işçi olarak hak alma mücadelesi veriyoruz. Bu süreci biraz daha baştan alarak anlatmak istiyorum.

Günde 10 saat çalışıyorduk. Fazla mesailerimiz çok yoğundu ama karşılığını alamıyorduk. Asgari ücrete çalışıyorduk ama onu da zamanında ve tam alamıyorduk. Çünkü keyfi kesintiler yapılıyordu. Sormaya muhatap da bulamıyorduk. Yemekler berbattı, çay bile içemiyorduk. Molaların hiçbirini kullanamıyorduk. Araçlarda şoför olarak çalışan arkadaşlara yapılan ücret kesintilerini aklımız almıyordu. Bir aracın kullanılmaz hale gelmesi durumunda, Kasko karşılıyor olmasına rağmen o arkadaşlarımızdan 650 TL kesiliyordu. Arabanın aynası çizilirse yine 650 TL kesiliyordu. En ufak bir hak arayışına girmenin bedeli de kapı önüne konmak oluyordu. İşte tüm bunlara karşı ve insanca çalışmak için sendikamız TÜMTİS'te örgütlendik, sendikalı olduk. İşimizden atıldık. İşyerimize sendikayı sokmak inancı ve çabasıyla direniyoruz.

İlk zamanlar örgütlenme ve üyelik çalışmalarımız çok hızlı ilerliyordu. Buna karşılık olarak, patron içeride işçileri istifaya zorluyor, işçilerin çalıştıkları bölümleri değiştiriyordu. Patronun yöneticileri "bunlar PKK'lıdır, bu sendika kötü bir sendikadır" diyerek milliyetçilik kozunu oynamayı da ihmal etmiyorlardı. En önemlisi de sendikaya üye olmuş işçileri vardiya halinde işten çıkarıyorlardı. "İş hacminin daralması"nı

gerekçe göstererek işçi çıkartan UPS, çıkartılanların yerine "korsan işçi" (direnişçiler böyle diyor) getirmeye başladı. Başlarda biz yeni getirilen işçilerle konuşuyor, onlara direnişte olduğumuzu anlatıp gelmemelerini söylüyorduk. Sonrasında ise başlarında emekli albay ve emniyet amirlerinin bulunduğu güvenlik şirketlerinden seçilmiş işçiler getirilmeye başlandı. Bunlar da polis eşliğinde içeriye zorla sokulmaya çalışılıyor. Bunların giriş yapacağı yollarda oturarak girmelerini engelliyorduk. Bu yüzden polisin copu, biber gazı ve tekmeleriyle karşı karşıya kaldık, kalıyoruz. Bizler ve sendika yöneticilerimiz uyduruk bahanelerle defalarca gözaltına alındık. Fakat bu bizim moralimizi bozmadı. Tersine inancımızı bile, gözümüzü açtı. Polisin kimin güvenliğini sağladığını, kimin canının ve malının bekçisi olduğunu anlamış olduk. Her şey bir yana, bu direniş bize çok şey öğrettiği için bunları yaşamak güzel.

Kurtköy Aktarma Merkezi'nde de işçi arkadaşlarımız da örgütlü davranıyorlar. İçlerinden biri işten atılınca, diğerleri onu sahipleniyor ve hesap sormaya girişiyorlar. Patron bir işçiyi oyuna getirerek evrak imzaltırırsa, o işçinin arkasında duruyorlar. "Siz onu kandırdınız" diyerek koruyorlar birbirlerini.

İzmir'deki arkadaşlardan aldığımız haberler de bizi çok sevindiriyor. Hiçbir molamızı kullanamıyoruz demiştik. İşte orada içeride çalışan arkadaşlar bu molaları kendi inisiyatifleriyle kullanıyorlar. Tabii ki bu da direnişimiz sayesinde oldu. Orada direnişte olan arkadaşlar çok kitlesel eylemler yapıyorlar.

Avrupa'da taşıma işçileri UPS aktarma merkezleri önünde basın açıklamaları ve yürüyüşler düzenliyorlar. Daha ileri dayanışma eylemlerinin yapılabilmesi için toplantılardan çıkacak olan kararları bekliyoruz.

Bu süreçte destek ziyaretleri eksik olmadı. Başta üyesi olduğum derneğimiz UID-DER, demokratik kitle örgütleri, sendikalar ve uluslararası destek bizlere güç verdi. ITF ve ETF başta olmak üzere Avrupa'dan çeşitli sendikalar bize kitlesel ziyaretlerde bulundular.

UPS'deki direnişimiz bütün kararlılığıyla sürüyor. Bu direniş işçi sınıfının direnişidir ve kazanımı da işçi sınıfının dayanışmasıyla mümkündür. Bütün işçi kardeşlerimi UPS işçileriyle dayanışmaya çağırıyorum.

Yaşasın Sınıf Dayanışması! ■

Dünyada Mücadele Sesleri

Yunanistan: Kamu çalışanları, hükümetin kemer sıkma politikalarına karşı 15 Temmuzda yeni bir grev gerçekleştirdiler. Emeklilik reformlarına karşı greve giden kamu işçilerinin eyleminden dolayı Yunanistan'da uçaklar en az dört saat kalkış yapamadı. Yunanistan parlamentosu emeklilik yaşının yükseltilmesini de kapsayan saldırı programını oylayacağı sırada Yunanlı işçiler meclis önünde miting düzenlediler.

Yunanistan'daki grev dalgasına Temmuz ayının son haftasında kamyon şoförlerinin grevi eklendi. Grev özellikle ulaşım sektörünü felç etti ve yakıt nakliyatının yapılmaması yakıt sıkıntısına neden oldu. Benzin istasyonlarına "Benzin Yok" tabelaları asılmaya başlandı. Bu duruma müdahale eden ordu, askeri araçlarla yakıt taşıyarak grev kırıcılığı yaptı. 2 Ağustos itibarıyla hükümetle yeniden görüşmelere başlanması kararının ardından nakliye işçileri grevlerine ara verdiler.

Bangladeş: Tekstil işçilerinin Dakka'daki protesto gösterilerinden sonra ücretleri %80 oranında arttırıldı. Yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve asgari ücretin yükseltilmesi için yapılan protesto gösterilerinin ardından, işçilerin 1662 taka olan aylık ücretleri 3000 takaya (43 dolar) yükseldi. 2006 yılından bu yana işçiler ilk kez zam aldılar.

Bangladeşli işçiler Wal-Mart, H&M ve Marks-&Spencer gibi büyük tekellere üretim yapıyorlar. 22 Haziranda 250 ayrı tekstil fabrikasından 5 bin tekstil işçisi fabrikaları kapatarak sefalet ücretini protesto etmiş ve polisle çatışan işçilerden 20'si yaralanmıştı. Gösterilerin hemen ardından patronlar işçileri anarşi yaratmakla suçlamıştı. İşçileri suçlayan patronlar ve onların temsilcisi olan devlet, grevin hemen ertesinde bir ücret komisyonu oluşturarak asgari ücrete %80 oranında zam yapıldığını açıklamak zorunda kaldı.

Kamboçya: Ekonomik krizin ardından yoksul ülke Kamboçya'da da binlerce işçi kardeşimiz işsiz kaldı. Özellikle tekstil sektöründe çalışan kadın işçiler bu krizden daha çok etkilendiler. Kadın işçiler seslerini duyurmak için 27 Temmuzda greve çıktılar ve polisle çatıştılar. Aylık 56 dolar kazanan işçiler için hayatta kalmak oldukça zor. Meclis binası önünde toplanan işçiler daha iyi ücret taleplerini duyurdular. Gant ve Adidas gibi dünya markalarına üretim yapan kadınlar, seslerini duyurmak ve insanca yaşam koşullarına sahip olmak için bir araya geldiler.

Hindistan: Dünya elektronik devi Foxconn fabrikasında çalışan en az 500 işçi, zehirli gaz etkisinde kaldıkları için kan kismaya başladılar. 25 Temmuzda hastaneye kaldırılan birçok işçi, baş dönmesi, halsizlik, nefes alamama ve mide bulantısı nedeniyle tedavi

altına alındı. 10 işçi yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındı. Bunun ardından komşu fabrikalardan gelen işçilerin katılımıyla fabrika önünde bir protesto eylemi gerçekleştirildi. İşçiler, bu durum yaşanırken patronun ambulans ayarlama ve işçileri hastaneye kaldırma gibi işlemleri yapmakta isteksiz davranmasını, gecikmesini ve hiçbir önlem almamasını protesto ettiler.

Dünya devi Foxconn patronu dünyanın birçok bölgesinde işçilerin genç yaşta sağlıklarını kaybetmesini umursamıyor. Çin'de Foxconn fabrikasında yoğun tempoda çalışan genç işçilerin birçoğu intihar ediyor. Hindistan'da işçiler kan kusuyor. Ama Foxconn patronu işçilerin kanı ve canı üzerinden sermayesine sermaye katmaya devam ediyor.

Büyük tekeller ucuz işgücü nedeniyle özellikle Çin, Hindistan, Bangladeş, Vietnam gibi ülkelere gidiyorlar. İşçilerin örgütsüzlüğünden yararlanan bu tekeller kârlarına kâr katıyorlar. Ama artık işçiler ağır çalışma koşullarına ve düşük ücretlere tepki veriyor ve mücadele ediyorlar. Patronlar işçilerin hakkını istemediği, mücadelenin olmadığı bir dünya isterler, ama işçiler dünyanın neresinde olursa olsun patronların karşısına çıkmaya ve mücadele etmeye devam ediyorlar. ■

“Kim Yazıyor Bunları, Siz mi Yapıyorsunuz?”

■ Sefaköy’den bir işçi

UID-DER’in aylık bültenini yani “İşçi Dayanışması”nı ilk kez okuyan işçi kardeşlerimizin sorduğu bir soru var: “Kim yazıyor bu yazıları, işçiler mi?” İnanamayarak soruyorlar. Şüphe ve hayret duygusu yüzlerinden okunuyor. Hep aynı cevabı veriyoruz: “Elbette işçiler yazıyor, mücadeleci işçiler...”

Gülümsemeyle ve gururla işçi arkadaşların yazdığını anlatıyoruz soranlara. Sorulan bu sorunun anlamı üzerinde pek fazla durmuyoruz belki de. Oysa bu soru öyle çok şeyi anlatıyor ki... Soran işçi kardeşlerimiz hayatlarında ilk defa işçilerin mektuplarıyla çıkan bir dergiyi ellerine alıyorlar. Bu durum başlı başına bir şaşırma konusu değil mi? Çünkü işçiler patronların sömürücü düzeninde yalnızca çalışmaya alıştırılmışlar. Tek işimiz çalışmak, karnımızı doyurmak, yeni işçi kuşakları üretmek.

Bu ortamda “işçiler mi yazıyor?” sorusunu soran kardeşlerimiz aslında kendilerine de, diğer işçi kardeşlerine de güvenmediklerini açığa vuruyorlar. Kendileri gibi işçilerin yazabileceklerine inanmıyorlar. Patronların düzeni onlara şunu belletmiş: Yazmak, yazarların, aydınların, akademisyenlerin, gazetecilerin yani mürekkep yalamışların işidir!

UID-DER İşçi Tiyatrosu Topluluğu’nun sergilediği oyunların ardından da benzer tepkilerle karşılaşmışızdır: “Bu oyunu sahneleyen işçiler mi gerçekten?” Adına kapitalizm denen patronların kâr düzeni, işçileri kültürden, sanattan, edebiyattan, politikadan, örgütlü yaşamdan uzak tutmak için elinden geleni yapıyor. Bizleri ağır çalışma koşulları içerisinde uzun saatler boyu işyerlerine kapatıyor. Yoğun bir yalan bombardımanı altında bizleri cehalete mahkûm ediyor. Milyonlarca işçi, sınırlı bir sosyal çevre içerisinde küçük dünyalarına hapsolmek zorunda kalarak ömrünü tüketiyor. Kapitalizmin esareti altında yaşayan, bilinci teslim alınmış, kendisine ve sınıfına güveni yok edilmiş, örgütsüzlük bataklığındaki işçi, kendisi için başka bir yaşam düşünemediğinden soruyor, yukarıda aktardığım soruları. Aslında bu soruların ardında dile getirmedikleri başka sorular ve merak gizli: “İşçiler dernek kurabilir mi? İşçiler dergi çıkarabilir mi? İşçiler örgütlenince böyle bilinçli hale mi geliyor? Biz birleşebilir miyiz? Dünyayı değiştirebilir miyiz gerçekten?”

Dile getiremedikleri soruları fark etmeli ve “evet, işçiler yazıyor” yanıtından fazlasını söylemeliyiz “kim yazıyor bunları” diye soranlara. “Örgütlü işçiler yazıyor” demeli ve devam etmeliyiz: “Ah be kardeşim kaldır başını bak şu dünyaya! Koskoca gökdelenleri inşa eden biz değil miyiz? Köprüler, yollar, gemiler bizim alın terimizin eseri değil mi? Söyleyecek sözümüz yok mu bizim? Yazdığımız mektupları çok mu görüyorsun bizlere? Kalemı yakıştıramıyor musun nasırlı ellere? Örgütlenince nasıl da kendimizi buluyoruz bir bilsen! Öğrendikçe, anladıkça, örgütlendikçe anlam kazanıyor hayatlarımız...” İnanmayanlara da kızmamalıyız. Yaşamadan nasıl anlayabilir ki insanlar bizim yaşadıklarımızı.

UID-DER bilinçli işçiler yetiştiren bir okuldur. Biz bu okulda sınıf mücadelesinin tarihini öğreniyoruz. Geçmişten bugüne Türkiye’de ve dünyada yaşanmış işçi mücadelelerinin deneyimlerinden ders çıkarmayı, bu mücadeleler sayesinde elde edilmiş hakları öğreniyoruz. Patronların ve onların düzeninin bizleri nasıl kandırdığını anlıyoruz. İşyerlerimizde haklarımızı nasıl savunabileceğimizi biliyoruz. Bildiklerimiz arttıkça kendimize ve sınıfımıza güvenimiz pekişiyor. Etkinliklerimizde kurduğumuz sınıf kürsüsünde kendimizi ifade etme şansı buluyoruz. UID-DER çatısı altında, film gösterimlerinden İşçi Öz-Eğitim seminerlerine, şiir, müzik, resim ve tiyatro çalışmalarımızdan, basın kolu faaliyetlerine dek her şey bizi geliştiriyor. İşte bu okulda bizler yazmayı da öğreniyoruz. Tüm bunlardan mahrum yaşayan işçi kardeşlerimiz elbette anlayamıyorlar ve soruyorlar: “Kim yazıyor bunları?” diye. Biz yazıyoruz kardeşler, biz işçiler işte... ■

Gazap Üzümleri

1902 yılında Koliforniya’da emekçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen John Steinbeck, eserlerinde işçilerin yaşamlarını, çalışma koşullarını, hayallerini, umutlarını kısacası onlara dair ne varsa yalın bir dille işlemiştir. Yazarın önemli eserlerinden biri olan *Gazap Üzümleri* de, toplumsal gerçeklikleri anlatan bir romandır.

1929’da dünya çapında yaşanan büyük ekonomik kriz, aynı bugün olduğu gibi, esas olarak emekçi kitleleri vurmuş ve elli milyon insanın işsiz kalmasına, milyonlarca insanın yoksulluk ve sefaletle sürüklenmesine, binlerce insanın yiyecek bulamadığı için açlıktan ölmesine neden olmuştu. *Gazap Üzümleri* 1929 ekonomik bunalımından sonra Oklahoma’dan Kaliforniya’ya göç eden Amerikalı bir çiftçi ailesinin, Joad ailesinin kelimelere sığmayan yolculuğunu, yaşama tutunma mücadelesini anlatır.

Hızlı sanayileşmeyle birlikte çiftçilerin yaşamına banka ve kredi girer ve çiftçiler topraklarını ipotek edip bankaya yüklü miktarlarda borçlanırlar. Borcunu ödeyemeyenlerin toprağına ise banka tarafından el konulur. Ellerindeki toprağı bankaya kaptırarak topraksız kalan Joad ailesi de tıpkı diğer binlerce aile gibi, ellerinde ne var ne yok satıp nakit paraya çevirdikten sonra, iş bulmak umuduyla, bölgede dağıtılan sarı el ilanlarından duydukları Kaliforniya’ya doğru yola çıkarlar. “Kaliforniya’da bezelye toplayıcılarına ihtiyaç var. Mevsim boyunca iyi gündelik verilir. 800 toplayıcı istiyoruz.” Bu ve benzeri ilanlar tüm bölgeye dağıtılmıştır. Herkes gibi Joad ailesi de kendilerini bu 800 kişi arasında görmektedir. Yaşlı, genç, kadın, çocuk herkes gidecekleri yerle ilgili hayaller kurar. Çaresiz insanların, bir hayale umutla sarılmalarının öyküsüdür anlatılan...

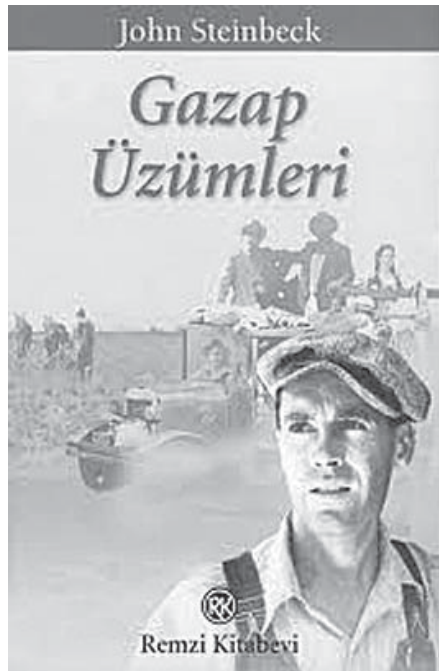
Bir lokma ekmek parası kazanmak için yüz binlerce insanın yollara düşmesi, yollarda aç kalması, ölmesi, sefalet dolu bir yaşam sürmesi sermayedarların hiç de umurunda değildir. Tıpkı o insanları toprakların-

dan atarken düşünmedikleri gibi. Açlık insanları rekabete zorlamakta, insanlar iş için, aş için birbirlerini ezmektedir. Bu durumdan tek memnun olanlar ise patronlardır. Patronlar daha az ücret vermek için her yolu denemektedirler. Yollar iş bulmak için birbiriyle kıyasıya rekabet eden, birbirini öldüren insanlarla doludur. Sonuç, yiyecek fiyatları aynı kalırken, gündeliklerin giderek düşmesidir. Patronlar, işçileri daha fazla sömürmek için kendi aralarında örgütlenirler, işçi ve emekçileri acımasızca ezerler.

İnsanlar açlıktan ölürken çiftlik sahipleri fiyatları düşürmemek için kamyonlar dolusu portakalı yere dökerler ve aç insanlar alıp yemesin diye portakalların üzerine gaz fişkırtırlar. İnsanlar içmek için kahve alamazken, kahve gemilerde yakıt olarak kullanılır, mısır ısınmak için yakılır. Bütün Amerika’yı çürüme kaplamıştır. Sadece yiyecekler değil, aslında sistemin kendisi çürümüştür. Kapitalizmin yarattığı bu felâketten, büyük mülk sahipleri daha da büyüyerek çıkmaktadır.

İşçilerin örgütlediği grev sırasında çiftlik sahipleri grevi kırmak için dışarıdan işçi getirirler ve işçi önderlerini etkisiz hale getirmek için bütün yolları denerler. Cinayeti bile...

Kapitalist sistemde iş yoksa para da yok, yiyecek de yok. Kapitalist sistemde açlık, sefalet, yokluk ve ölüm var. Şu an yaşanan kapitalist kriz yüzünden dünya ölçeğinde milyonlarca işçi işten atıldı ve açlığa itildi. Yani 1929 krizinin üzerinden seneler geçmiş olmasına rağmen değişen bir şey yok. Kapitalist krizin esas sorumlusu patronlar, ama krizin faturası işçilere yükleniyor. Dünyada her şeyi üreten biz işçiler, bu kapitalist sistem yüzünden, cennet gibi bir dünyada yaşama imkânımız varken, cehennem gibi bir dünyada yaşıyoruz. Fakat bu gidişata dur demek de bizim elimizdedir. İçimize attığımız öfkemizi örgütlü bir güce dönüştürelim ve kapitalist sistemin defterini dürelim. Kendimiz için, çocuklarımız için ve insanlık için! ■

Ankara Seramik Patronunu Kim Durduracak?

■ Ankara'dan bir işçi

Sincan Organize Sanayi bölgesinde, elektrik izolatörleri üreten bir fabrika Ankara Seramik. Yasaya aykırı olmasına rağmen her gün zorunlu mesai uygulanıyor ve işçiler haftalık izinlerini alabilmek için dahi şeflere neredeyse yalvarmak zorunda kalıyor. Üstelik bu mesailer kısa süre öncesine kadar kriz bahane edilerek ücretsiz yaptırılıyordu. Oysaki İş Yasasına göre günlük çalışma saati fazla mesailerle birlikte toplam 11 saati geçemez. Yine yasaya göre fazla mesailer %50 zamlı ödenmek, haftalık tatil gününde yapılan mesailerse %100 zamlı ödenmek zorundadır. İşçinin rızası alınmadan fazla mesai de yaptırılamaz.

Fabrikadaki bu durum işçilerin çok zor durumlarda kalmasına neden oluyor. Patronlar bizi öyle görmese de biz işçiler de insanız ve kendimize, ailemize, akrabalarımıza ayıracağımız zamana ihtiyacımız var. Ankara Seramik fabrikasında da işçiler yaşamın getirdiği ihtiyaçlar nedeniyle izinlerini kullanmaya çalıştıklarında işverenin ahlâksızca uygulamalarına maruz kalıyorlar. Ankara Seramik patronu, yasada erkek işçiye verilen bir hak olmasına rağmen, eşinin doğum yapması halinde kullanabileceği 3 günlük ücretli iznini kullandığı için işçileri işten atıyor ve bunu yalan, dolan, aldatmacayla yapıyor. Diğer işçileri korkutup onlara gözdağı vermek, onları korkutup sindirmek için işçilerin en ufak hatasında uyduruk bahanelerle, ahlâksız oyunlarla onları korku-

tup tazminatsız işten atıyor. İşçiler haklarını bilmediği ve bilse dahi patron karşısında kendini güçsüz gördüğü için bu olanlar karşısında hiçbir şey yapamıyor, kurbanlık koyun gibi sıranın kendisine gelmesini bekliyor.

İşçi kardeşler, yetersiz de olsa biz işçilerin de hakları var ve bunları kullandık diye hiçbir işveren bizi işten atamaz, fakat bunun için biz işçiler haklarımızı öğrenmeli ve diğer işçilerle birlikte hareket edip patrona yasal haklarımızı vermesi için baskı yapmalıyız. Fabrikamızda yan yana çalıştığımız, ekmeğimizi, işimizi paylaştığımız iş arkadaşlarımızın işten atılmasına, patronun haksız uygulamalarına maruz kalmalarına izin vermeyelim. Aksi takdirde biz buna izin verdikçe patron kendisini daha güçlü hissedecek ve daha azgınca saldıracak ve bir gün sıra bize de gelecek. Ama biz işçi arkadaşlarımıza bunların yapılmasına izin vermez ve bu haksızlıklara birlikte karşı çıkarsak o zaman korkmak zorunda olan biz değil patronlar olacaktır.

- ✱ Zorunlu fazla mesai yasalara aykırıdır; işçi, rızası olmadan fazla mesai yapmaya zorlanamaz.
- ✱ Erkek işçilerin eşinin doğum yapması halinde 3 gün ücretli doğum izni vardır.
- ✱ İşveren fazla mesaiye gelmedik diye hakkımızda tutanak tutamaz, tutsa bile bu geçersizdir.
- ✱ İşveren tarafından verilen hiçbir belgeyi bir avukata danışmadan imzalamamalıyız ve imzalamak zorunda olmadığımızı da bilmeliyiz. ■

12 Saatlik Çalışma ve Kaybolan Hayatlar

■ Gebze'den bir metal işçisi

Yaşamak sadece işyerine gidip çalışmak, sonra eve gelip uyumak mı? Yoksa dünyanın bütün nimetlerinden faydalanarak yaşamak mı? Nasıl da unutturmuşlar yaşamayı biz işçilere 12, 14 saat çalıştırarak. Küçücük bir dünya vermişler koca dünyayı yaratırken.

Ben de metal sektöründe 12 saat çalışan işçilerden biriyim. Bizim işyerinde fazla mesaiden dolayı sadece benim bildiğim üç arkadaşım eşinden boşandı. Onun dışında psikolojik ilaç kullanan, bel fıtığı olan ve buna benzer birçok rahatsızlık geçiren arkadaşım var. 12 saat çalışma, ortalama iki saat de yol, toplam 14 saat, Cumartesi garanti ve bazen Pazarları da çağırıyorlar. Devamlı hayatımız bu döngüde artık. Bir yerden sonra robotlaşıyoruz. Bizim dinlenmeye, eğlenmeye, arkadaşlarımız ve ailemizle zaman geçirmeye de ihtiyacımız var. Ve bu ağır çalışma koşullarından dolayı biz işçiler çeşitli hastalıklara yakalanıyoruz. Yaşamlarımız makine dişlilerinin arasında sıkışıp kalıyor. Umutlarımız tükeniyor ve yalnızlaşıyoruz.

Bizler bunca çileyi çekerken patronlar ise bizim sırtımızdan milyonlar kazanıyor. Yani bir taraf çalışıyor, öbür taraf yiyor.

Dostlar gerçekten çok çalışıyoruz ve onca hastalıkla karşılaşıyoruz. Bizden önceki sınıf kardeşlerimiz mücadele ederek çalışma saatini sekiz saate düşürmüşler. Biz ise yasal olarak olmasına rağmen bu hakkımızı kullanamıyoruz. Bugün bu ilerlemiş teknolojiye sekiz saat bile fazla değil mi? Bizler de bizden önceki sınıf kardeşlerimiz gibi mücadele ederek çalışma saatlerini 8 saatin de altına düşürsek, vardiya sayısını yükseltsek ve bu sayede işsiz işçileri de iş gücüne katsak nasıl olur? Biliyorum çoğu işçi arkadaşım söylediklerimin hayal olduğunu söyleyecek. Ama bir düşünün ilk sanayileşme döneminde şu anki haklarımızın hiçbirini yoktu, ne sigorta ne ikramiye ne de sekiz saat çalışma. Bizden öncekiler yapmış ise bizler de yapabiliriz. Yapmamız gereken sadece taşın altına elimizi koyup mücadele etmek. Aksi takdirde daha kötü çalışma koşulları bizi bekliyor. ■

UID-DER'de Öğrendim, Patrona Geri Adım Attırdım!

■Altınşehir'den bir işçi

Ben bir deri fabrikasında çalışan bir işçiyim. Sizlere başımdan geçen bir haksızlığı özetle anlatacağım. Geçtiğimiz günlerde fabrikada çalışırken bir iş kazası geçirdim. Ürettiğimiz deri bozuk çıkmasın diye çalıştığım makinenin silindirlerine dolaşan naylon parçasını almaya çalışırken makine kolumu kapdı. O an parmaklarımdan omzuma kadar ezerek kolumu içine alan makineyi sadece acı içinde seyretmekle kaldım. Çünkü yakınlarda sesimi duyacak kimse yoktu. İşin ilginç tarafı benim bulunduğum yerde de makineyi durdurabileceğim bir acil stop düğmesi yoktu. Makinede eski sistem olduğu için böylesi durumlarda kendiliğinden durmuyordu. Neyse ki bağırsıklarımı duyan ustalardan birisi koşarak geldi. Hemen makineyi kapatan usta makinenin kolumu koparmasını engelledi. Sonrasında beni hemen hastaneye kaldırdılar. Hastaneye giderken personel müdürü yanımda oturuyor ve ben ağrılar içinde kıvrılırken o da diğer yandan beni bir konuda ikna etmeye çalışıyordu. Bana yol boyunca sürekli ben iş kazası geçirdiğim esnada üretimin daha başlamadığını ve herhangi bir konuda şikâyetçi olmamam gerektiğini anlatıyordu.

Ben de karşılık olarak öfkeyle bağırap çağırdım ve sonuna kadar şikâyetçi olacağımı söyledim. Hastanede kolum alçıya alındıktan sonra eve geldim. İşyerinde diğer sıradan çalıştığımız günlerde biz işçilerin yanından defalarca geçmesine rağmen bir selam bile vermekte tereddüt eden personel müdürü, o gün nedense ben evdeyken 5 defa arayıp halimi hatırlı sordu. Kuşkusuz bunu, beni çok sevdiği için ya da işçileri kolladığı için yapmıyordu. Ben olayın üzerine daha fazla gitmeyeyim, raporun günü dolduğunda da hiçbir şey olmamış gibi çalışmaya devam edeyim diye yapıyordu bunları.

Doktor 45 günlük rapor vermişti fakat daha istirahatimin beşinci günü işyerinden eve bir tebligat geldi. Bu tebligatla işten atıldığımı öğrendim! Gerekçeleri ise daha önceki bir tarihte 4 gün izinli olarak işe gelmemiş olmam. Fakat aldığım izin kâğıdı ne hikmetse kaybolmuş, durum böyle olunca izinli olduğumu ispatlayamadığım için beni işten çıkarmışlar. O tarihlerde bana izin kâğıdı veren üretim müdürünü aradım. O da bana izin vermediğini iddia edince anladım ki çok güzel bir tezgâh hazırlamışlar. Durumu öğrenir öğrenmez neye uğradığımı şaşırđım. Hemen işyerini aradım. Onlar da durumu doğruladılar ve müsait olduğum bir gün işyerine gelmemi istediler. Hemen UID-DER'deki arkadaşlarla görüştüğten sonra, patro-

nun bu namussuzca davranışına karşılık olarak benim de ne yapabileceğimi konuştuk. Sağ olsun arkadaşlar çok yardımcı oldular. Böyle bir durumda 3 ayı dava açabileceğimi öğrendikten sonra işyerine gittim.

Fabrikaya gittiğimde üretim müdürü çıkış kâğıtlarını hazırlamış beni bekliyordu. Benden gönderdikleri tebligatı istedi. Ben de gayet rahat bir tavırla tebligatı avukata verdiğimi ve işyerine dava açacağımı söyleyince müdürün suratı birden kızardı. Ben onların bu yaptıklarının çok namussuzca olduğunu, benim de buna karşı neler yapacağımı ayrıntılarıyla anlattım. Personel müdürünün az önce kızaran suratı artık mor renge bürünmüştü. Masanın üzerindeki kâğıtları kaldırdı ve beni aslında işten atmadıklarını, bunun tamamen bir yanlış anlaşılma olduğunu gevelemeye başladı. Tebligatın bizim eve yanlışlıkla geldiğini söyleyecek kadar alçalan müdür, birden ayağa kalktı ve benden çok acil avukatı arayıp ona işten atılmadığımı ve gerekenleri söylememi istedi. Hâlbuki ben daha avukat falan tutmamıştım. Ama yine de arayacağımı söyledim. O da raporun günü dolduğunda işbaşı yapacağımı söyledi.

Anlayacağınız gibi arkadaşlar, bizim müdür 180 derecelik bir açıyla birden döndü. Bunun tek bir sebebi vardı. Karşılarında bir işçi de olsa, o işçinin fikirleri ve bildikleri onları korkutmaya yetiyordu. Evet, bizim müdür de benden değil, aslında benim bir şeyler biliyor olmamdan korktu. Şimdi düşünüyorum da koca fabrikada sadece bir işçinin öğrendikleri patrona böylesi bir konuda geri adım atırıyorsa, eğer bu bir şeyler öğrenen biz işçilerin sayısı biraz daha fazlalaşırsa ve biz işçiler olarak patronların pervazsız saldırılarına karşı birlik içerisinde mücadele etmeyi başarırırsak, inanın arkadaşlar yeryüzünde haksızlık denilen hiçbir şey kalmayacak. ■

Baskı Yüzünden Kadın Arkadaşımız Çocuğunu Düşürdü

■ Kocaeli'den bir kadın metal işçisi

Bir kadın işçi daha yoğun psikolojik baskılar yüzünden çocuğunu düşürdü, vardiya amiri ise "bir şey olmaz" diyip tezgâhının başına gönderdi.

Daha önce çalıştığım fabrikada bir yılda tam 6 kadın işçinin ağır çalışma koşulları yüzünden bebeklerini kaybettiklerini yazmıştım. Acı bir haber daha aldım. İşçi arkadaşımızın hamile olduğunu işverene bildirdiği halde "senden başka bilen yok" diyerek yerini değiştirmemişler. Çalıştığı bu yerden kaynaklı mide bulantısı ikiye katlanmış ve sürekli başı dönüyormuş arkadaşımızın. Uzun süre ısrarla yerini değiştirmeleri için çabalasa da sesine kulak veren olmamış. Derken bir gün arkadaşımız yoğun bir sancının vermiş olduğu dayanılmaz ağrı üzerine izin isteyip tuvalete gidiyor. Ve ne acı ki bebeğini fabrikanın tuvaletinde düşürüyor. Uzun süre tuvaletten çıkamayan arkadaşımıza bakmaya gelen vardiya amiri, "nerede kaldın, bir sürü zaman kaybın oldu" diye de azarlıyor üstelik. Bağır çağır derken işbaşına yollanan arkadaşımız durumu tezgâhtakilerle paylaşıyor. Ve içlerinden biri vardiya amirini yanına çağırıp bağırarak tartışıyor. Bunun üzerine hasta arkadaşımızın yanına giden vardiya amiri "özür dilerim, bilmiyordum senin bebeğini düşürdüğünü, gidebilirsin" deyip ancak gönderiyor. Hani başkasından tepki görmese, yine de inanmayıp göndermeyecek arkadaşımızı eve. Yani işyerlerinde biz işçilerin konuşmalarına bile inanmıyorlar.

Bizim işyerinde sendika olduğu halde bunlar yaşanıyor. Ve temsilciler de maalesef kılıını dahi kıpırdatmıyor. Bazı temsilcilerse işin içinden sıyrılıyor: "Ya işten çıkarılırsa ne yapar?" Bu tür savunmalarla maalesef bizimle dalga geçiyorlar.

Değerli işçi kardeşlerim, gördüğünüz gibi bizler bu yaşananlara müdahale etmezsek hiçbir şey düzelmeyecek. Sırtımızda patronları taşımak yetmiyormuş gibi bir de bunları mı taşıyacağız? Eğer başımıza daha büyük felâketlerin gelmesini istemiyorsak, kendi gücümüze güvenip örgütlenmeliyiz. Sendikalaşma mücadelesini sonuna kadar verip, sendikalı olan işyerlerinde de meydanı işveren vekillerinin cirit atmaması için boş bırakmamalıyız. İşçi kadınların doğmamış bebeklerinin anne karnında patron cinayetine kurban gitmemesi için, körlere, sağırlara, anlayışsızlara inat örgütlenelim, mücadele edelim. Asla yılmılık yok, mücadeleye var gücümüzle devam, haydi örgütlenmeye! ■

Brillant İşçi Atmaya Devam Ediyor

■ Hakkını arayan bir Brilliant işçisi

Uzun zamandır Brilliant perde fabrikasında çalışan bir işçiyim. Fakat en son 9 Ağustosta işten atıldım. Yıllarca gece gündüz demeden çalıştırıp her ay maaşlarımızı, mesailerimizi, neredeyse tüm sosyal haklarımızı gasp eden bu işyeri, sesimizi çıkardık diye hiçbir gerekçe göstermeden işime son verdi. Neredeyse 3 aydır maaş ve fazla mesailerimizi alamadığımız bu işyerinde, 30 Temmuzda gece B vardiyası, vardiyayı teslim almadı ve A vardiyasının da B vardiyasına destek vermesi ile birlikte iki vardiya toplanıp yetkililerle görüşmek istedi. 700 işçi bir araya gelmiş ve müdürler ne yapacaklarını şaşırılmışlardı. Görüşme sonucunda işçiler, paranın ödeneceği sözünü alınca işbaşı yaptılar. Yani makineler sustu ve paralar ödendi. Fakat patron maaşları yatırdıktan sonra toplantıda konuşan herkesi kara listeye aldı ve hemen ardından da işten atılmalar başladı.

Bana ikinci sıra düşmüştü ve gelip işten çıkarıldığım söylendi, sebep dahi açıklanmadı. Bunun haksız bir çıkış olduğunu söyleyip çıkmayacağımı, fabrikanın ortasında tüm işçi arkadaşlara duyuracak şekilde bağırıp çağırdım. Bir anda yönetim neye uğradığımı şaşırıldı. Bu duruma işçi arkadaşlar duyarsız kalmadılar ve bir anda bu durum fabrikanın gündemine oturdu. Daha düne kadar biz işçileri adam yerine bile koymayan müdürler, bir anda değişiverdiler. Bir ağabeylik edasında hal hatır sorup bana yardım edeceklerini, sanki bir lütfmuş gibi tazminatımı taksitler halinde ödeyeceklerini ve ellerinden geleni yapacaklarını açıkladılar. Bunun karşılığında benim sessizce gitmemi istediler. Çünkü işçilerin biriken tepkisinin bir patlamaya dönüşmesini istemiyorlardı. Ancak ben bunların ne kadar yalancı olduklarını bildiğim için bu çıkışı kabul etmedim. Ayrıca şunu da biliyorum ki, bu çıkışlar benimle sınırlı kalmayacak. Fabrikadan çıkmayacağımı anlayan yönetim, vardiya değişimi esnasında beni yaka paça zorla dışarı çıkardı.

Şimdi BRİLLANT işçilerine sesleniyorum: Arkadaşlar, sizlerin de bildiği gibi bu fabrikada maaşlarımız gününde ödenmiyor, mesailerimiz hem geç veriliyor hem de kesintiye uğruyor, yönetim tarafından adam yerine bile konulmuyoruz. O asalakların bizden korkması gerekirken, biz çalışan insanlar onlardan korkuyoruz. Haksız yere onlarca işçi arkadaşımız tazminatsız işten atılıyor tazminatlı atılanlara ise senelerce ödeme yapılmıyor. BRİLLANT'da bildiğiniz gibi hiçbir işçinin iş güvencesi yok. Ayrıca aldığımız ücret bir haftalık geçimimize bile yetmiyor. Şunu tekrara etmek istiyorum ki, ben haksız yere işten atıldım, fakat onların istediği gibi çekip gitmedim, çekip gitmeyeceğim. İşten atılmalara karşı uyanık olmalı ve atılan işçilere sahip çıkmalıyız. Çünkü yarın sıra diğer işçilere gelecek. Biz işçilerin bu mücadelesi bir onur mücadelesidir. Onurumuza sahip çıkmak için birlikte mücadele etmeliyiz! ■

UID-DER Sorunlarınızı Paylaşmaya ve Örgütlenmeye Çağırıyor

Merhaba işçi kardeşler. Derneğimiz UID-DER işçi sınıfının birliğini sağlamaya çalışan bir dernek. Mücadeleci işçilerin kurduğu UID-DER işçilerin bir araya gelmesi, örgütlenmesi ve dayanışması için bünyesinde çeşitli faaliyetler yürütüyor. Yaptığımız etkinliklerde, derneğimizin çıkarmış olduğu İşçi Dayanışması bülteninde ve web sitemizde sınıfımızın sorunlarını ele alıyor ve ne yapmamız gerektiğini işliyoruz. İşçi Dayanışması bültenimiz işçilerin sorunlarını ifade ettikleri ve diğer kardeşlerini mücadeleye çağırdıkları bir kürsü aynı zamanda. Yaşadığınız sorunları derneğimizin web sitesine yazabilir ve yardım isteyebilirsiniz. Aşağıda işçi kardeşlerimizden gelen küçük mektuplardan bazılarını örnek olsun diye yayınlıyoruz. İşçinin patron karşısında en büyük şanssızlığı örgütsüz oluşu ve ne yapacağını bilmemesidir. Biz işçilerin bir araya gelmesinden, örgütlenmesinden ve mücadele etmesinden başka şans yoktur. Ama bir de yol göstericiye ihtiyaç var. İşte UID-DER'i ve İşçi Dayanışması'nı biz mücadeleci işçiler bu nedenle kurduk. Hepinizden mektuplar bekliyor ve haksızlıklara boyun eğmemeye çağırıyoruz!

Özel bir şirkette çalışıyorum. Bu şirket kurumsallaşmış, 19 tane şubesi olan bay ve bayan güzellik salonları var. Net 1500 liranın üzerinde maaş alıyorum. 4-5 yıldır çalışıyorum. Benim gibi yaklaşık 200 kişi aynı şekilde çalışıyor. Ama maalesef hepimizin maaşı asgari ücretten bildiriliyor. Bu durumu nereye bildirmeliyiz? Lütfen yardımcı olun.

***

8 yıldır bir işyerinde motosikletçi paket servis elemanı olarak çalışıyordum. Son iki sene SSK primim ödeniyor. Geri kalan 6 yılımın ve bazı haklarımın olduğunu söyledim, hemen beni işten attılar. Ne yapmam lazım?

***

Ben bir tekstil fabrikasında çalışıyorum, 2 yıl oldu. 2 yıl boyunca sorunsuz mesaiye kaldım, ama şimdi vücudum götürmüyor: (mesai 8+8) İşletme müdürü mesaiye kalan kalmayan diye sordu. Ben de kalamayacağımı söyledim. "Neden kalmıyorsun" dedi, ben de rahatsız olduğumu, eski hastalığımın tekrarladığını söyledim. Tekrar bana "sen işe girerken hastalığınızı belirttin mi" dedi, ben de hayır iş formunda belirtmedim ama fabrika doktoruna 6 ay önce muayeneye gittiğimde sorduğunu, ben de doktora bel fıtığından rahatsız olduğumu söyledim dedim. Bana "sen iş formunda belirtseydin belki seni işe almazdık" dedi. Şimdi size sorum şu: Hastalığımı belirtmediğimden ve fazla mesaiye kalmadığımdan dolayı işveren beni işten çıkarabilir mi? Bu yönde bir kanun var mı? Çıkarırsa bile bana haklarımı öder mi? (İhbar ve kıdem tazminatı) Bana yardımcı olmanızı diliyorum, cevaplayacağınız bilgiler için teşekkür ederim. Allah razı olsun.

***

Bütün işçi kardeşlerime selam olsun. Benim bir sorum olacak, yardımcı olursanız sevinirim. Ben bir akaryakıt istasyonunda görev yapmaktayım. İşyerinin çalışma saati 7 saat, toplamda 3 vardiyalı bir sistem. 15 Şubat-15 Mayıs arası personel yetersizliğinden 3 ay boyunca her gün 12 saat çalıştırıldım ve tek kuruş mesai parası vermediler. Sürekli baskı yapıyorum, mesai ücretimi istiyorum. Ama hep ileri bir tarihe sallıyorlar. Bıçak kemiğe dayandı ve sabrım taşmış durumda. Adaletsizliğe tahammülüm yok. Bu durumda benim yasal olarak yapabile-

ceklerim nelerdir? Bu konuda ne yapabilirim? Bana yardımcı olursanız minnettar olurum. Allah işçi kardeşlerimize zeval vermesin. Bütün hak yiyen işverenlere lanet olsun diyerek iyi günler diliyorum.

***

Çalışmış olduğum fabrikada pazar günleri fazla çalışmaya zorlanıyoruz. Kabul etmeyince de bölüm değişikliği yapılıyor. Normalde hafta içi 12 saat çalıştırıyorlar. Bu konuda yardımcı olursanız sevinirim, ne gibi haklarımız var, ne yapmalıyız?

***

27 Aralık 2009 tarihinde çalıştığım işyeri Haziran 2010 tarihine kadar ücretsiz izine gitmemi istedi. Ben kabul etmeyince hazırlamış olduğu evrakın altına "izni kabul etmiyorum, ayrılmak istiyorum" diye yazdırıp imzalatıldı. Haklarımı verip iş akdimi feshetti. Mahkemeye vermek istiyorum. Nasıl bir işlem yapmam gerekiyor? Mahkemeye verme sürem sınırlı mı? Ne kadar süresi var? Bilgi verirseniz... Teşekkürler.

***

İyi günler, adım (...) ve 8 aydır Arçelik'te çalışmaktaydım. 13 Temmuz 2009'da sözleşmeli olarak işbaşı yaptık, sözleşmenin bitiş tarihi de 31 Aralık 2009. Sözleşme bittikten sonra yaklaşık 2,5 ay uzatılmadı, öyle çalıştık. 15 Mart 2010 tarihinde vardiyayı teslim aldıktan sonra saat 16.15'de bir telefon geldi çalıştığım bölüme. İnsan kaynaklarına çağrıldığımı söylediler, gittim ve işime son verildiğini öğrendim. Açıklamaları aynen şöyle: "Üretim siparişlerinin düşmesi." Yani ben şu anda mağdur durumdayım, bana yardımcı olur musunuz? Yasal hakkımı korumak istiyorum. İstanbul'daki adresiniz nasıl veya size ulaşabileceğim bir telefon numarası var mı? Teşekkür ederim, iyi günler.

***

Eskişehir-İstanbul arası hızlı tren projesinde çalışıyoruz. Asgari ücretle... Bizim haklarımızı kim savunabilir acaba? 12 saat üzerinden çalışıyoruz, ama fazla mesai ücreti yok, yani biz nerede hakkımızı arayacağız? Yani insanlarımız bilmiyor, biz de bilmiyoruz. Bizleri sömürüyorlar, zaten bildiğimiz kadarıyla Tayyip'in şirketiymiş hızlı tren projesi. Yani buna bir çözüm bulun, sizden ricamız. Saygılarımla. ■

ÇAĞRI

Doğrudur yıldırımın düştüğü, yağdığı
yağmurun,
Bulutların rüzgarla sökün ettiği.
Ama savaş öyle değil, savaş rüzgarla
gelmez;
Onu bulup getiren insanlardır.
Duman tüten topraktan bahar boyunca,
Dökülüp yükselir birden gökyüzü.
Ama barış ağaç değil, ot değil ki
yeşersin:
Sen istersen olur barış, istersen
çiçeklenir.
Sizsiniz uluslar, kaderi dünyanın.
Bilin kuvvetinizi.
Bir tabiat kanunu değildir savaş,
Barışsa bir armağan gibi verilmaz
insana:
Savaşa karşı
Barış için
Katillerin önüne dikilmek gerek,
“Hayır yaşayacağız!” demek.
İndirin yumruğunuzu suratlarına!

Böylece mümkün olacak savaşı önlemek.
Onlar demir çeliği elinde tutan birkaç
kişidir,
Yoktur karabasandan bir çıkarları
Dünyaya bakıp “ne küçük” derler,
Bir şeylerle yetinmezler acunda,
Para hesap eder gibi hesaplıyorlar
bizi,
Savaş da bu hesabın ucunda.
Ürkemeyin tutmuşlar diye suyun başını:
Korkunç oyunları, davranın, bitsin.

Söz konusu olan çocuğundur, ana:
Koru onu, dikil karşılarına,
Biz milyonlarca kişi
Savaşı yener miyiz?
Bunu sen bileceksin.
Bunu biz bilecek, biz seçeceğiz.
Bir de düşün “Yok!” dediğini:
Düşün ki savaş geçmişin malı
ve barış taşıyor gelecekten.

Bertolt BRECHT

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan sağa

1. “... Brecht” Resimde görülen 14 ağustos 1956’da ölen, sınıf temelli tiyatro yapan işçi sınıfının Alman şairi. Arka, art.
2. Tümör.
3. Açık, meydana. Emekçi ev kadınlarının bütçelerine bir şeyler katmak için ipek iplik kullanarak iğne, mekik, tığ veya firkete ile yapıp sattıkları ince dantel.
4. Tesir. Mtolojik bir çalgı.
5. Bir işte başta gelen. Medeniyetin beşiği Sümer mitolojisinde sağlık tanrıçası. Korkunç, çok iri ve olağanüstü güçlü masal yaratığı.
6. Katledilen DİSK’in kurucusu Kemal Türkler davasının peşini bırakmayan eşinin adı.
7. Bir bankadan diğerine TL cinsinden ödeme gönderilmesini sağlayan elektronik ödeme sistemi. Aramak işi.
8. Birleşik Arap Emirlikleri’nin kısaltması. Usta yamağı.
9. Yalnız, tek başına. Kürtçede hayır. Yıldız Teknik Üniversitesi.
10. Bir şeyi hatırlamak için yazılan kısa yazı. Su.
11. 17 Ağustos 1999’da gerçekleşen onbinlerce kişinin ölümüne neden olan, aradan geçen on yıla rağmen sorumluların hesap vermediği, evi yıkılan emekçilerin sokağa atıldığı büyük depremin mer-

kez üssü. Acı, sızı duyduğunda veya sıkıntılı bir durumda söylenen bir söz.

Yukarıdan Aşağıya

1. Ekonomi Basın Ajansının kısaltması.
2. Depremlere neden olan yerin altındaki kırık.
3. Her çeşit mikroptan arınmış.
4. Öğrenci.
5. Etçil. Çıplak resim.
6. Tek, bir. Kürtçede nohut
7. Romen rakamlarıyla iki. Türkçenin bir ağzında gerekli araç.
8. Mısır.
9. Toplumun iki ana sınıfa bölündüğü ve patronların üretim araçlarına el koyduğu kapitalizmde, işgücünden başka satacak şeyi olmayan sınıf.
10. Bir dişli çarkta veya bir vidada iki diş arasında kalan çukur bölüm. Basılmış kağıt.
11. Düşünüş ve inanıştaki ayırıcı özellik, bu özelliğin sloganlarla ifadesi. 1920’de İşçi Sovyetlerinin kurulduğu Azerbaycan’ın başkenti.

Geçen Ayın Çözümü

Ücret Bordrolarımızı İsteyelim!

■ Bostancı'dan bir işçi

Patronlar İş Kanununda yer alan birçok hakkımızı gasp ediyorlar. Örgütsüz olan ve haklarını bilmeyen işçiyi kolayca kandırabiliyorlar. Örneğin her ay maaşımızı, fazla mesailerimizi, sigorta primlerimizi gösteren ücret bordrosunu bizlere vermiyorlar. Oysa İş Kanununa göre patron çalıştırdığı işçiye ücret bordrosunu vermek zorundadır. Bizler bu hakkımızı bilmediğimiz için patronlar ya bordromuzu vermiyorlar ya da boş, düzmece bir kâğıda ücretimizi aldığımızı dair imza attırıyorlar.

İş Kanununa göre patron çalıştırdığı işçiye düzenli olarak her ay ücret bordrosu vermek zorunda. Bu ücret bordrosunda işyerinin adı, ücretin hangi aya ait olduğu, işyerine ait mühür ve imza, SSK, gelir vergisi, damga vergisi, işsizlik primi gibi kesintiler, görevimizin ne olduğu, işe giriş tarihimiz, varsa fazla mesailerimiz ve primlerimiz yazılı olmak zorundadır. Ayrıca bordronun iki nüsha halinde düzenlenmesi gerekiyor. Nüshanın birine işçi imzasını atarak işyeri muhasebesine verir, diğer nüshayı da işçinin kendisi alır. Aslına bakarsak **maaş bordrosu bizim o işyerinde çalıştığımızı kanıtlayan belgelerden biridir.** Bu nedenle patronların gelişi güzel bir şekilde bu bilgilerin yer almadığı kâğıtları bize imzalatmasına izin vermemeliyiz.

Patronların ücret bordrosu vermemelerinin başlıca iki nedeni vardır. İlk olarak patronlar, işten atıldığımızda iş mahkemelerinde ücret bordrosunun bizim tarafı-

mızdan bir delil olarak kullanılmasını istemezler. “Ücretini düzenli olarak ödüyorum”, “elden para vermiyorum” veya “gerçek ücret üzerinden primlerinizi yatırıyorum” yalanlarıyla kendilerini savunacaklardır patronlar. Ücret bordromuzu vermemelerinin bir diğer nedeni, aylığımızdan kesilen paralara karşı itiraz etmemizi istememeleridir. Çünkü bu kesintileri bizim haberimiz olmadan yaparlar. Bir de ücretimizi ve fazla mesai ücretlerimizi hesapladığımızda görürüz ki, fazla mesai ücretlerimiz tam olarak hesaplanıp ücret bordromuzda da gösterilmemiştir. Yüz işçiden birer saat çalındığında, bu rakam toplamda 100 saat gibi büyük bir rakama tekabül eder. Bu küçük örnek de gösteriyor ki, “aman canım ne olacak yalnızca bir saat” diye düşünmemeliyiz. Her işçiden kesilen bir saat, hatta 10 dakika, patron için önemli bir kâr kaynağıdır.

Birçok işyerinde patronlar kanunları çiğniyorlar. Ücret bordrolarımızı vermiyorlar. Ücret bordrosunu istediğimizde ya bizi oyalıyorlar ya da “bize güvenmiyor musunuz?” gibi sorular soruyorlar. Bu sorularla haksızlıklarının üzerini örtmeye çalışıyorlar. Çalıştığımız işyerlerinde verilmeyen her hakkımız gibi ücret bordrolarımızın verilmesini de istemeliyiz. Bir kâğıt parçasından ne olacak demeyelim. Patronlar küçücük bir kâğıt parçasının bile biz işçilerin eline geçmesinden korkuyorlar. **Patronların ücret bordrosu diye düzmece ve boş kâğıtlara imza attırmalarına izin vermeyelim.** ■

İş Kazaları: Vahim Durumumuzu Ancak Biz Değiştirebiliriz!

“Tüm dünyadaki verilerle kıyaslandığı zaman, Türkiye’deki iş kazaları ve özellikle ölümlerle neticelenen iş kazaları açısından oldukça vahim bir sonuç ortaya çıkıyor.” Bu sözlerin sahibi ne bir işçi ne de bir sendikacı. Bu sözlerin sahibi hükümetin Çalışma ve Sos-yal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer. Demek ki artık mızrak çuvala sığmıyor. Bakanlar dahi acı gerçekleri ifade ediyor. Gazetelere yansıyan son haberlerde ölümlerle sonuçlanan iş kazalarında Türkiye dünyada, Hindistan ve Rusya’dan sonra üçüncü, Avrupa’daysa ilk sırada bulunuyor. Gerçekler bu denli yakıcı hale gelmişken artık biz işçilerin de hiç vakit kaybetmeden yapacağı çok şey var.

Geçtiğimiz Haziran-Temmuz aylarında madenlerde, tersanelerde, inşaatlarda, kot kumlamada ve daha birçok sektörde ardı ardına yaşanan iş cinayetlerinde yüzden fazla işçi kardeşimiz hayatını kaybetti. Birçoğu, taşeron firmada çalışan işçiler, sigortasız, düşük ücret ve ağır iş yüküyle çalışıyorlardı. Madenlerde, günlerce işçilerin cesetleri yerin altından çıkarılmadı, silikozis hastalığına yakalanan işçiler gün gün ölümü bekliyorlar. İşçi kardeşlerimiz hayatından olurken, iş cinayetlerinin sorumluları olan patronlara ise hiçbir ceza verilmiyor. Hepsi korunuyor, kollanıyor. Başbakan “bu işin doğasında ölüm var” diyerek patronlara arka çıkmakta gecikmedi. Oysa Zonguldak Karadon Maden Ocağında 17 Mayıs’ta meydana gelen ve 30 işçinin öldüğü grizu patlamasında suçun yüzde 30’unun devlette, yüzde 70’inin taşeron firmada olduğu açıklandı, rapor yayımlandı.

Hükümetin Çalışma Bakanı kendi deyimi ile oldukça vahim olan bu duruma ve tepkilere karşı “İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu” ile ilgili yeni bir kanun taslağı hazırladı. Patron örgütleri ve sendikaların da görüşlerinin alındığı kanun tasarisına bir bakalım: İşçiler, getirilmek istenen düzenlemeye göre, ciddi ve yakın tehlike ile karşı karşıya kaldıklarında

patrona başvurarak durumun tespitini isteyecek ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep

edecekler. İşçilerin başvurusunu dikkate alıp inceleyen patron şikâyeti haklı bulursa işçiler, gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbiri alınıncaya kadar iş bırakabilecekler. Yani gerçekte işçileri koruyacak bir yasal düzenleme söz konusu değildir. Yasa işçilere doğrudan iş bırakma hakkı tanımamakta, son sözü patrona bırakmaktadır ki, hiçbir patron “buyurun çalışmayın” demez, dememektedir.

Yasa tasarisında şunlar da var: “mesai saatleri içinde iş güvenliği ve sağlığı eğitimleri verilecek”, “çalışan işçilerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda oluşturulacak kurulda işçilerin fikirleri alınacak”, “50 işçi kriteri kaldırılarak işyeri hekimi ve işyeri güvenlik uzmanı bulundurulacak”, “düzenlemelere uymayan patronlara 100 ila 8 bin liraya kadar para cezası verilecek.” Tüm bu maddelerin bir kısmı halen yürürlükte olan mevzuatta da var. Fakat gerçekte bu düzenlemeler iş kazalarının ve ölümlerin önüne geçemez. İş kazalarına neden olan işçilerin eğitimsiz olmaları değil, alınmayan önlemler, yoğun ve yorucu iş temposudur. Ayrıca patronların işçilerin fikirlerini ne kadar dikkate alacağı malum... Tüm buna rağmen patronlar örgütü Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) kanun tasarisına karşı çıkarak patronların sırtına ağır yük bindirildiğini, asıl sorumlunun işçiler olduğunu söyleyecek denli küstahça açıklamalarda bulundu.

Dünya Sağlık Örgütü’nün raporlarına göre Türkiye’de yılda 170 bin iş kazası meydana geliyor. Bu kazalarda yılda bin 140 işçi hayatını kaybederken 2 bin 850 kişi sakat kalıyor. Yaşanan iş cinayetlerine rağmen patronların bu kadar rahat olmasının nedeni biz işçilerin örgütsüz oluşudur. İşçi sağlığı ve güvenliği için yeterli düzeyde mücadeleyi yükseltebilmiş değiliz. Tek başına sesini çıkaran işçiler derhal işten atılıyor. Sendikalara yerleşmiş bürokrat sendikacılar ise işçilere önderlik ederek, patronlardan hesap soracak bir mücadeleye niyetli değiller. Hatta mücadeleciler işçilerin önünü kesiyor bu sendika bürokratları.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen sinip bir köşeye çekilmemeliyiz. Yaşanan iş cinayetlerinde sendikalar yasaları, patronlar işçileri suçluyor, hükümetse “kader” diyor. Herkes topu birbirine atarken yeni yeni iş cinayetleri kapımızı çalıyor. Her geçen gün vahimleşen çalışma koşullarını değiştirmek ancak biz işçilerin elindedir. İşçi sağlığı ve güvenliği tedbirlerini almak, insanca koşullarda çalışma hakkı kazanmak biz işçilerin örgütlü mücadelesiyle mümkündür. Can güvenliğimizi korumak için kendimize güvenmeliyiz. Her gün her saat karşı karşıya kaldığımız tehlikelere boyun eğerek yaşamak mümkün değildir. Çalıştığımız işyerlerinde sağlık ve güvenlik önlemlerinin alınması için birleşmeli ve mücadele etmeliyiz.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulları Kurulsun ve İşçilerin Denetimine Verilsin! ■

**İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
Kurulları Kurulsun
İşçilerin Denetimine
Verilsin!**

